

Promemorian Beskattning av vissa utbetalningar från arbetskooperativ och vid förenklad avveckling av ekonomiska föreningar (Fi2017/04559/S1)

Juridiska fakulteten vid Uppsala universitet har genom remiss anmodats att yttra sig i rubricerat ärende. Fakultetsnämnden får härmed lämna följande synpunkter.

1. Inledning

Förslaget innebär i korthet att belopp som betalas ut till medlemmar som är fysiska personer och som överstiger inbetalda eller genom insatsemission tillgodoförda medlemsinsatser ska behandlas som lön och arbetskooperativet får göra avdrag för motsvarande belopp, som föreslås vara socialavgiftspliktigt.

För utbetalningar till juridiska personer och fysiska personer som bedriver näringsverksamhet och har sin andel i näringsverksamheten ska det överskjutande beloppet enligt förslaget behandlas som utdelning.

I ett förslag till ny lag om ekonomiska föreningar som behandlades vid ett remissmöte den 17 maj 2017 föreslås ett nytt förfarande för upplösning av en ekonomisk förening utan föregående likvidation. Förfarandet benämns "förenklad avveckling". I promemorian lämnas förslag på förändringar i skattereglerna med anledning av detta, som innebär att förenklad avveckling får samma konsekvenser som likvidation. Utöver detta föreslås en ändring avseende reglerna om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsdatabas.

2. Beskattningskonsekvenser av "förenklad avveckling" m.m.

Fakultetsnämnden tillstyrker förslaget att beskattningskonsekvenserna vid förenklad avveckling är desamma som vid likvidation. Fakultetsnämnden tillstyrker också förslaget att avyttringstidpunkten knyts till tidpunkten för att beslut om förenklad avveckling förläggas till tidpunkten när beslutet vinner laga kraft. Fakultetsnämnden delar dessutom den syn på näringsbetingade andelar, skalbolagsbeskattning, avskattning i investmentbolag, tonnagebeskattning och beskattningsbar kapitalvinst och kapitalvinstberäkning som förs fram i utredningen och de ändringar i inkomstskattelagen som föreslås med anledning av detta. Därtill delar Fakultetsnämnden

3. Utbetalningar från arbetskooperativ

Enligt förslaget ska utbetalningar till fysiska personer som överstiger medlemsinsatsen beskattas som inkomst av tjänst, förutsatt att de inte är s.k. in-

vesterande medlemmar. Argumenten som förs fram för detta synsätt är framförallt att de allra flesta medlemmarna utför arbete åt föreningen, som anställda eller på annan grund, att det finns en risk för inkomstomvandling om utbetalningarna kapitalbeskattas och att en enskild medlem aldrig kan vara säker på att få tillbaka det som han eller hon "satt av" genom att sänka sin lön. Några motargument förs inte fram. Ett av argumenten, att medlemmen inte kan vara säker på att få tillbaka det han eller hon satt av genom att minska sin lön talar enligt Fakultetsnämnden för att någon inkomstomvandling inte kommer att ske. För detta talar också att medlemmen mycket väl kan ha den lön som erhålls från arbetskooperativet som huvudsaklig försörjning. I ett sådant fall är det inte troligt att någon inkomstomvandling sker. Även för en medlem som utför arbete åt kooperativet kan en värdetillväxt bero på andra faktorer än medlemmens arbetsinsats, t.ex. på grund av den allmänna konjunkturen. I dessa fall är det inte motiverat att beskatta utbetalningen som inkomst av tjänst. Inte heller i de fall som lönen som erhålls från kooperativet är marknadsmässig är det motiverat att behandla utbetalningen som inkomst av tjänst. Fakultetsnämndens uppfattning är, mot bakgrund av det anförda att det finns skäl att överväga om utbetalningar som överstiger medlemsinsatsen ska beskattas på annat sätt än som inkomst av tjänst. På grund av svårigheterna att avgöra vilka utbetalningar som har respektive inte har sin grund i medlemmens arbetsinsats är det Fakultetsnämndens uppfattning att någon metod för fördelning mellan inkomst av tjänst och andra inkomster inte bör införas, utan att utbetalningarna antingen beskattas som inkomst av tjänst eller kapital.

När det gäller enskilda näringsidkare föreslås i promemorian att utbetalningar över den nominella medlemsinsatsen inte ska ses som lön, utan som utdelning. Detta innebär, enligt Fakultetsnämnden, en neutralitetsbrist i förhållande till anställda i och sådana som har osjälvständiga uppdrag från kooperativet. På samma sätt som för de sistnämnda kan en utbetalning över den nominella medlemsinsatsen bero på att näringsidkaren utfört arbete för kooperativet. I ett sådant fall bör inkomsten enligt Fakultetsnämndens uppfattning beskattas som inkomst av näringsverksamhet. Av samma skäl som för en anställd eller en osjälvständig uppdragstagare kan dock en sådan utbetalning ha annan grund än utfört arbete. Sammantaget är det Fakultetsnämndens uppfattning att utbetalningar till anställda, osjälvständiga uppdragstagare och enskilda näringsidkare av neutralitetsskäl bör behandlas på samma sätt.

Förslag till yttrande i detta ärende har upprättats av docent Jan Bjuvberg. Yttrandet har på delegation avgivits av Juridiska fakultetens dekanus, professor Mattias Dahlberg.

Mattias Dahlberg